

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/21569,Szomanski-Andrzej-Feliks.html>
19.05.2024, 19:53

Szomański Andrzej Feliks

Andrzej Feliks Szomański, ur. 6 VI 1930 w Warszawie, zm. 29 X 1987 tamże. Ukończył LO w Zakopanem (1948).

1959–1974 w ChSS (m.in. czł. Zarządu Głównego).

Podczas II wojny światowej członek Szarych Szeregów, w powstaniu warszawskim łącznik/listonosz Harcerskiej Poczty Polowej (ps. Żuraw).

1944 czł. Harcerstwa Polskiego (Hufce Polskie), 1945–1947 w Związku Harcerstwa Polskiego Sodalicji Mariańskiej.

1948–1950 student filologii polskiej UW. Od 1948 posłaniec w Towarzystwie Naukowym Warszawskim, nast. przewodnik w Muzeum Narodowym, statysta w Teatrze [Placówka](#) oraz bibliotekarz w Bibliotece UW. Członek (ps. Tetmajer) konspiracyjnej organizacji niepodległościowej Bojowa Organizacja Narodu, 11 X 1950 aresztowany, 20 III 1951 skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie na 7 lat pozbawienia wolności, osadzony w ZK w Warszawie, Rawiczu i Strzelcach Opolskich, 30 IV 1955 zwolniony. 1955–1974 dziennikarz i publicysta historyczny tygodników „Dziś i jutro”, „Za i przeciw”, „Stolica”, „Wrocławski Tygodnik Katolików” (1975–1977), „Kierunki” (1977).

Od III 1977 uczestnik ROPCiO; po zaangażowaniu się w działalność opozycyjną kilkakrotnie zwalniany z pracy, od 1977 bez stałego zatrudnienia, m.in. pracownik Społecznego Przedsiębiorstwa Budowlanego Oddział [Wola](#) w Warszawie; 1977–1978 członek Nurtu Niepodległościowego; od I 1979 członek tajnego konwentu przygotowującego powstanie KPN, 1 IX 1979 członek-założyciel KPN (ps. Zdzisław Kutnowski), IX 1979 – 29 X 1987 członek Rady Politycznej. 1978–1980 współtwórca i kierownik niezależnego Wydawnictwa Polskiego, redaktor niezależnych pism „Opinia”, „Droga” i „Gazeta Polska”, uczestnik manifestacji opozycyjnych oraz

Miejsce urodzenia Warszawa

Data urodzenia 6-06-1930

Miejsce śmierci Warszawa

Data śmierci 29-10-1987

Hasło wydrukowane w **Tom III**

rocznicowych mszy, wielokrotnie zatrzymywany i przesłuchiwany. W 1981 współtwórca i przew. Obywatelskiego Komitetu Budowy Pomnika Ofiar Zbrodni Katyńskiej, redaktor pisma podziemnego „Niepodległość”.

Po 13 XII 1981 przez kilka mies. w ukryciu, reaktywował w konspiracji (niezależnie od grupy Stefana Melaka) Obszar Centralny KPN. Organizator kursów samokształceniowych i przeciwnik tzw. akcji bezpośrednich, używania przemocy przez opozycję. 1983–1985 redaktor podziemnego pisma „Przyszłość Polski”. W VI 1984 powołał (ze Zbigniewem Kędzierskim, Michałem Wnukiem i Piotrem Węgierskim) tzw. Kwadrat, który pełnił funkcję organu kierowniczego Obszaru I KPN. W I. 80. wykładowca Studium Religijno-Społecznego przy Duszpasterstwie Ludzi Pracy Wola, przy kościele Św. Klemensa Hofbauera w Warszawie, utrzymywał się m.in. z prac zleconych przez Katolicki Uniwersytet Lubelski, publikował w „Tygodniku Powszechnym” i „Więzi”. 9 III 1985 aresztowany podczas posiedzenia Rady Politycznej KPN, 22 IV 1986 skazany przez Sąd Wojewódzki w Warszawie na 2 lata pozbawienia wolności. 15 IX 1986 zwolniony na mocy amnestii.

Autor książek: *Wichrom naprzeciw. Dionizy Czachowski* (1960), *Walecznych tysięcy... Z dziejów 4 pułku piechoty liniowej Wojska Polskiego 1815–1831* (1968). W ramach podziemnej serii Biblioteka „Drogi” opracował wspomnienia Józefa Szostaka (*Moja służba niepodległej*, I tom: 1897–1939, II tom: 1939–1955) oraz *Pisma wybrane Józefa Piłsudskiego* (1987).

19 I 1976 – 14 II 1979 zarejestrowany przez Wydz. II Dep. IV MSW jako TW ps. Historyk, w świetle zachowanych materiałów udzielał ogólnych informacji i starał się sondować zamiary SB względem uczestników ROPCiO, 13 X 1978 zerwał współpracę, wyrejestrowany przez SB z powodu stwierdzenia nieszczerości. 2 IV 1980 ponownie zarejestrowany przez Wydz. V Dep. III MSW jako TW ps. Historyk, 11 VIII 1983 przejęty przez Wydz. II Dep. III MSW, brak daty wyrejestrowania; 30 XI 1983 – 29 X 1987 rozpracowywany przez Wydz. V/Wydz. II Dep. III MSW w ramach SOS krypt. Suchy; do 29 X 1987 w ramach SOR

krypt. Oszuści.

Grzegorz Wolk

[Region Mazowsze, Warszawa](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)